

ဟံၣ်နီၣ်ဖီဃီဖီတၢ်မၤဃူလိာ်ဖိး
လိာ်က့ၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ်

တၢ်ပာ်ဟံၣ်နီၣ်ဖီဃီဖီတဖၣ်တပူၤဃီ

Washington State
Department of Social
& Health Services

ဖိသၢ်တဖၣ်အတၢ်ပၤဆှၢအံးထွဲကွၢ်ထွဲ

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဟံၣ်လီၤလၢတၢ်ကဘၣ်မၤထွဲ

လၢက့ၤပလံၣ်က့ၤစးစးကဲးအဲၣ်ကဲး Juvenile Justice Act of 1977 (ခူးဖိထၢၣ် (Chapter 13.32A RCW), “ဟံၣ်ဖိဃီဖိမ့ၢ်ဝဲပှၢအမဲၤရကၢဖိအ သး သမူတနမမသမညံၣ်ပစနမူငညူ မန်နမနညၢခနညသအ လူဇုၢ်ဂံၢ် တၢ်ဘါအဂံၢ်ခိၣ်ထံး လၢကြၢးတၢ် ကဟုကယၢ်လုၢ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်ဒီး အိၣ်ဂၢ်လၢတၢ်ဒိခါညါလၢတဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤအိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဆူၣ်အတၢ်အုၣ်သးဆူတၢ်လၢအထီဒါလိာ်အသး.”

ဖဲၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ပှၢဘျီတၢ်ဘျီသဲးစးဘျီက့ၤဝဲတၢ်ဘျီလၢအဟံၣ်ဃုာ်ဝဲဒီး တၢ်ဘၣ်ယၢ်လၢသးစၢ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ် လီၤဖဲၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ၣ်ပှၢဘျီတၢ်ဘျီသဲးစးတဖၣ်မၤအါထီၣ် ဝဲတၢ်ဘျီဘၣ်ဃးဖိသုၣ်လၢလိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ တၢ်မၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤတၢ်ဘျီသဲးစးအံၤတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢး-

- မၤစၢၤမိၢ်ဟံၣ်တဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယၢ်ဘၣ်ဘျီလၢသးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်၊
- ကတဲာ်ကတီၢ်ဟံၣ်စၢၤကီၢ်ဘျီတၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤလၢမိၢ်ဟံၣ်ဟံၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တဖၣ်သးစၢ်တဖၣ်လၢကဃုန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤဃုာ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ကံၢ်ဂ့ၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢဟံၣ်ဒီး
- မၤစၢၤဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်ဒီးသးစၢ်တဖၣ်လၢကဒီး န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျီ။တၢ်ဒိသဒါဒီးတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအဂၤတဖၣ်လီၤ

ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်မၤဃုာ်လိာ်ဖိးလိာ်က့ၤတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်

ဝါရုံးတၢ်ကီၢ်ဖဲး(Washington) ဃုထီၣ်ဝဲ ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်မၤဃုာ်လိာ်ဖိး လိာ် တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်(Family Reconciliation Services(FRS)ခိဖျိပှၢ ဂ့ၢ်ဝဲဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဝဲ၊ ကျိၤတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်(Department of Social and Health Services,)ဖိသုၣ်တဖၣ်တၢ်ပၤဆုၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ(Children’s Administration(CA) ဖိသုၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီ ဖိတၢ်မၤစၢၤဝဲဒု(Division of Children and Family Services (DCFS)န့ၣ်လီၤအဲးပံၣ်အုၣ်ရၢ်အဲးစိ(FRS) မၤစၢၤဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဖိသုၣ်တၢ်ဃုာ်ဖျိးကွၢ်၊တလူၤပိာ်ထွဲဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်သိၣ်တၢ်သီမ့ၢ်တဖၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢမိၢ်ဟံၣ်တဖၣ်ဒီးအဖိအဘၣ်စၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ

ပှၢသးစၢ်ဒီး မိၢ်ဟံၣ်တဂၤတဂၤလၢအိၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်ကံၢ်ဂ့ၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တဖၣ်၊မိၢ်ဟံၣ်တဒုၣ်ဒုၣ်လၢအဖိဟးစံၣ်ကွၢ်၊မ့ၢ်တဖၣ်ပှၢသးစၢ်လၢအစံၣ်ကွၢ်တဂၤကဃုဝဲ အဲးအုၣ်ရၢ်အဲးစိ(FRS) ဒိၣ်စံၣ်အဲးပံၣ်အဲးစိ(DCFS)ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ တဖၣ်ဆူပှၢလိာ်ဘိဘိသး ၁၃န့ၣ်တုၤၤန့ၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်.

အဲဒါအရည်အဲဒါ(FRS) ယူထိုင်နာလကဒီးနာဘာတ်တါမာယူလိာ်ဖိး
လိာ်သးလါမါ်ဟ်ဒီးဖိအဘာ်စာပလကဒူးအိာ်ယူအိာ်ဖိဟံာ်ဖိယိဖိဒီး
မာဆူာ် ထိာ်ဟံာ်ဖိယိဖိ တါယူတါဖိနာ်လိာ်တါဖိးတါမာ တဖာ်
ဟ်ယုာ်ဝဲပူနီာ် ဂါ်လါတါတူာ်လိာ်အါဆူကွါ/တါဆါတဲာ်တါအလုာ်
အပူပတါဟံာ်ကူာ်တဲသကိးတါသဘံာ်ဘုာ်တါဂုာ်ကီတဖာ်ဒီး
ဖဲအကြါးဝဲဘာ်ဝဲနာ်တါဘာ် ဟ်လိာ်ဝဲတါလိာ်လါသးစါနာ်
ကဟးထိာ်ကွါလါဟံာ်လါကတီာ်ဖုာ်ကိာ် အပူနာ်လိာ်

ယိမါ်ဟ်တဖာ်မုတမုာ်သးစါနာ်ယုသကွါထိာ်ဝဲအဲအာ်ရည်အဲဒါ(FRS)
ဖဲလါဒိာ်စိာ်အဲဒါအဲဒါ(DCFS) ဝဲဒါးဖဲဟံာ်ကဝါ လါအဝဲသ့ာ်အိာ်
ဆိးဝဲနာ်သ့လိာ်ပူသးစါနာ်မုာ်လဲစိာ်အိာ်လါပူတတါအဂတတါနာ်
ပူသးစါနာ်ယုသကွါထိာ်တါမာစါတဖာ်ခိဖျိတါဆဲးကျိးဒိာ်စိာ်အဲဒါ
အဲဒါ (DCFS) ဝဲဒါးဖဲပူတတါ ဖဲနာ်အပူသ့လိာ် ဒိာ်စိာ်အဲဒါအဲဒါ
(DCFS)အလိတဲစိနီာ်ဂါ်နာ်နကထံာ်နာ်ဖဲလိတဲစိအလံာ်ပူလါပဒိာ်
အလံာ်ကွဲးရဲာ်အပူလါဝါရဲးတါာ်စတုးအဂါ်နာ်လိာ်

သးစါဒီး/မုတမုာ်ဟံာ်ဖိယိဖိနာ်ညါနာ်တဲသကိး တါလါလိတဲစိလူ
ထွဲဝဲလါ တါသ့ာ်ထံာ်လိာ်တခါ၊ ယုာ်ဒီးတါရူလိာ်မုာ်လိာ်ပူမာတါဖိ
တကနာ်လိာ်ပူဂါ်ဝိပူမာတါဖိပူသးစါဒီးဟံာ်ဖိယိဖိနာ်ကတါာ်ပိာ်
တဲသကိးတါမနုမာအသးလါဟံာ်ဖိယိဖိအပူဒီးဟံာ်ဖိယိဖိဒီးသးစါ
နာ်မာတါမနုသ့ဝဲလါကဘျါလိာ်ကွါအ တါဘာ်ဂံာ်ဂုာ်တဖာ်နာ်လိာ်
ပူဂါ်ဝိမာတါဖိကဆုာ်ယိာ်ဝဲဟံာ်ဖိယိဖိနာ်ဆူတါတါာ်ပိာ်တဲသကိးတါ
ဘာ်ဂံာ်ဂုာ်ကီအိာ်ထိာ်တဖာ်မုတမုာ်ဆူတါမာလိာ်အဂတတါလါ
ကကျဲးစါးဘျါလိာ်ကွါတါဘာ်ဂံာ်ဂုာ်အဂါ်နာ်လိာ်

အဲဒါအာ်ရည်အဲဒါ(FRS) တါဖိးတါမာတဖာ်အ တါပညိာ်မုာ်ဒိသိးက
ဟ်ဖျိာ်ဟံာ်ဖိယိဖိ တပူယိအဂါ်နာ်လိာ်တါမာတဖာ်မုာ်တါမာမုာ်သးက
လိလါဟံာ်ဖိယိဖိတကပအဖိခိာ်နာ်လိာ် အဝဲသ့ာ်ကဟဲစိာ်သးစါဒီးမါ
ဟ်တဖာ်တပူယိ လါကျဲးစါးဘျါလိာ်ကွါတါဘာ်ဂံာ်ဂုာ်တဖာ်နာ်လိာ်
စိာ်အုာ်(CA)တါနာ်လိာ်ကွါနီာ်ဂါ်ဒီးပူဟံာ်ကူာ်ဟံာ်ဖိးလါအမာယာ်တါ
အာ်လါမာဝဲတါ တါာ်ပိာ်တဲသကိးတါဒီး တါမာအဂတတါလါ ၂၄
နာ်ရံာ်လါတနုအတါပူ တနွံ နွံသိလါတလိာ်ဟံာ်ဖိယိဖိဟံာ်
တါဘူး တါလဲဘာ်နာ်လိာ်

ဖဲတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢအဘၣ်တဖၣ်လၢတၢ် ဘျါလီၤကွံာ်တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂ့ၢ် တဖၣ်ဃုာ်ကွံာ်လၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဃုာ် လီၤဖိးလီၤသး၊တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွံာ်လၢဟံၣ်တဖၣ်တလီၢ်တၢ်မၤအံၤတၢ် အိၣ်သးအအၢကတၢ် အကတီၢ်ဖဲလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီး သးစၢ်န့ၣ်ဒ်သိးက ဆဲးမၤဝဲလီၤလီၤဆူ လၢတၢ်ဃုာ်န့ၢ်ဘျါကွံာ်တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂ့ၢ်အစၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်မ့ၢ်ပာ်သးစၢ်န့ၣ်လၢတၢ်ကဟုကယာ် အလီၢ်န့ၣ်၊သးစၢ်အမိၢ်ပာ်တ ဖၣ်တၢ်ဆၢမ့ၢ်လၢလၢက ဟ့ၣ်မၤဘျီတၢ်ကဟုကယာ်သးစၢ်တၢ်လၢာ် ဘျီလၢာ်စ့အပူၤန့ၣ်လီၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲဖိသ့ၣ်ဝဲကျိၤအဒု(Division of Child Support)ဆၢတံာ်ပာ်လီၤဝဲလၢမိၢ်ပာ်တဖၣ်အတၢ်ပာ်ဃုာ်ပာ်ဂီၢ် အပတီၢ်လၢတၢ်ကဟုကယာ် အတၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့န့ၣ်လီၤ

ပၤကီၢ်အတၢ်ပၤဃုာ်သးစၢ်တဂၤ

ပၤကီၢ်ခိၣ်တဂၤကဘၣ် ဖိၣ်သးစၢ်တဂၤဒီး ဒါန့ၣ်လၢတၢ်ဒုးဃာ်အပူၤ ဒ်တၢ်အိၣ် အသးလၢအဖိလၢအသိး-

1. ဥ မိၢ်ပာ်တဂၤမ့ၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဆူပၤကီၢ်လၢသးစၢ်န့ၣ်ဟး စံာ်ကွံာ်လၢ ဟံၣ်လၢတအိၣ်ဒီးမိၢ်ပာ်အတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်.
2. ဖဲလၢပၤကီၢ်တဂၤန့ၣ်ဝဲဒ်ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ် ဝီအသိး လၢသးစၢ်အံၤအိၣ်လၢတၢ်လီၤပျံၤအပူၤဒ်အသး န့ၣ်ဖိခိၣ်၊တၢ်အိၣ် တၢ်လီၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်လၢမ့ၢ်ဆါခိအဆၢ ကတီၢ်.
3. ဥ ဖဲသးစၢ်တဂၤစံာ်ဖျိးကွံာ်လၢဟံၣ်လၢတၢ် ကဟုကယာ် အပူၤမ့တမ့ၢ် ဟံၣ်လၢပူၤအိၣ်သကိးဒီး တၢ်ကရၢကရိၣ် တၢ်ဘျါအသိးမူဒါအိၣ်ဝဲ လၢလၢသးစၢ်အဂီၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါပၤ ကီၢ်လၢသးစၢ်န့ၣ်ဟးစံာ်ကွံာ်ဝဲဒ် အဂ့ၢ်.
4. ဥ ဖဲလၢဖိသ့ၣ်အကီၢ်ဘျီတဲဘၣ်ပၤကီၢ်လၢသးစၢ်တဂၤ မၤထီဒါဖိသ့ၣ် ကီၢ်ဘျီတၢ်ပာ်လီၤတၢ်ကလုာ်မ့တမ့ၢ်တၢ် ကလုာ်လၢကီၢ်ဘျီထုးထီၣ် ဝဲဒ်တခါလၢပၤကီၢ်အဂီၢ်လၢ ကဟဲကိးက့ၤသးစၢ်န့ၣ်လီၤ

ဖဲတၢ်ဟံးန့ၢ်က့ၤသးစၢ်တၢ်ကလၢတၢ်ဒုးဃာ်အလီၢ်န့ၢ်၊ ပၤကီၢ်ခိၣ်ကက့ၤ
ကိးသးစၢ်န့ၢ်ဆူအမိၢ်ပၢ်အဟံၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလီၢ်ဒီးတဲဘၣ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိ
ဘၣ်ဃးတၢ်မၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤအဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ။

ဖဲလၢသးစၢ်န့ၢ်တညီဝဲလၢကက့ၤကဒါဆူဟံၣ်ဘၣ်န့ၢ်၊ ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ
ကလဲၤကိးသးစၢ်န့ၢ်ဆူစံၣ်ခြူခြးစံးရဲစံးဒဲရၣ်စံးထၢၣ်(Secure Crisis
Residential Center)(SCRC)ဖဲပၤတၢ်မ့ၢ်ချးဝဲန့ၢ်လီၤ။
အဲးစံၣ်အၣ်ရၣ်စံၣ်(SCRC)မ့ၢ်တချးဘၣ်န့ၢ်၊ ဝဲဒါဒီးကလဲၤကိးသးစၢ်န့ၢ်
ဆူပၤမၤတၢ်ဖိဘၣ်ထွဲတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတၢ်ကအအိၣ်(CRC)မ့တမ့ၢ်ဆူဒိၣ်
စံၣ်အဲးပဲအဲးစီဃူ လၢတၢ်ဟံးန့ၢ်အလီၢ် အဂီၢ်မ့တမ့ၢ်ပၤဘၣ်မူဘၣ်
ဒါလဲၤကိးသးစၢ်န့ၢ်ဆူဘူးတၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတၢ်ကအအိၣ်သ့ဝဲ၊ ပၤဒိၣ်တုၣ်
ဘၣ်မူဘၣ်ဒါအအိၣ်၊ မ့တမ့ၢ်သးစၢ်တၢ်အိၣ် ကဒုလီၢ်လၢအိၣ်ဒီးလံာ်ပျဲ
န့ၢ်လီၤ။ ပၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါန့ၢ် ကဒုးသ့ၣ်ညါဒိၣ်စံၣ်အဲးပဲအဲးစီဃူဖဲအ
မၤဝဲစံၣ်အၣ်ရၣ်စံၣ်ဃာဃတခါ မ့တမ့ၢ်အဲးစံၣ်အၣ်ရၣ်စံၣ်(SCRC)
တၢ်ဟံးလီၤတၢ်လီၢ် ၊ မ့တမ့ၢ်စံၣ်အၣ်ရၣ်စံၣ်ဃာဃမ့တမ့ၢ်အဲးစံၣ်အၣ်ရၣ်စံၣ်
(SCRC)တၢ်ဟံးလီၤတၢ်လီၢ်မ့တမ့ၢ်စံၣ်အၣ်ရၣ်စံၣ်(CRC)မ့တမ့ၢ်အဲးစံၣ်
အၣ်ရၣ်စံၣ်ဃာဃပၤမၤတၢ်ဖိကတၢ်ပိၣ်သကိးဒီး(FRS)ဃုာ်ဒီးဟံၣ်ဖိ
ဃီဖိန့ၢ်လီၤ .

တၢ်ဃုထၢအဂၢတဖၣ်လၢသးစၢ်ဒီးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

ခြးစံးစံးရဲစံးဒဲရွာ်စဲထၢၣ် တၢ်ဟံးလီၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (Crisis Residential Center(CRC))

ဖဲသးစၢ်တၢ်ကၤန့ၣ်တၢ်ဟံးလီၤ အိၤဖဲစံးအံၣ်စံးမ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂၢလၢအိၣ်ဒီးလံာ်တခါန့ၣ်၊တၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်ကက့ၤဆ့ၤကဒါက့ၤသးစၢ်န့ၣ်ဆူအဟံၣ်ဖိဃီဖိအအိၣ်တချ့ဖဲအချ့ကတၢ်န့ၣ်လီၤလၢပှၤတဝါတဖၣ်အပူၤဖဲလၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ(တၢ်ကးတံာ်ဃာ်)စံးအံၣ်ရၣ်စံး(CRC)ချ့ဝဲဒၣ်၊တၢ်ဟံးလီၤပှၤသးစၢ်န့ၣ် လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒ်န့ၣ်တကလုာ်န့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲန့ၣ် စ့ၤကတၢ်(24)န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ(24) န့ၣ်ရံၣ်ဝဲအလီၢ်ခံသးစၢ်န့ၣ်တၢ်ကသုးအိၤဆူတၢ်လီၢ်လၢ တၢ်ကးတံာ်ဃာ် အသးတခါဘၣ်ဆၣ်ပှၤမၤတၢ်ဖိဘၣ်ဃးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ(CRC)ဖဲလၢပှၤသးစၢ်န့ၣ်တအိၣ်ပျီလၢကစံးဖျိးကွံာ်ဒၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ် လီၤပျံတအိၣ်လၢကမၤဆူးဆါအိၤမ့ၢ်တမ့ၢ်အဂၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤသးစၢ်န့ၣ်အိၣ်ဖဲတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတခါမ့ၢ်တမ့ၢ်ပှၤမၤတၢ်ဖိဘၣ်ဃးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအလီၢ်တခါ(CRC)လၢကယံာ်တုၤလၢယံာ်သီန့ၣ်လီၤ

သးစၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိန့ၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲဟံၣ်ဖိဃီဖိပှၤဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်အကတီၢ်ဖဲ (CRC)တၢ်ဟံးလီၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲကတီၢ်ဒ်သီးကကျဲးစးဘျါကွံာ်တၢ်ဘၣ်ကံာ်ဂ့ၢ် တဖၣ်ဒီးဒုးစးဖျိာ်က့ၤဟံၣ်ဖိဃီဖိန့ၣ်လီၤ

ဖဲတၢ်ဘၣ်ကံာ်ဂ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဒိၣ်ကဲာ်ဆိးလၢသးစၢ်န့ၣ်ဟဲက့ၤဆူဟံၣ်တသ့လၢယံာ်သီအတီၢ်ပူၤန့ၣ်၊စံးအံၣ်ရၣ်စံး(CRC)ဒီးအဲးပဲအံၣ်ရၣ်အဲးစံး(FRS)ပှၤမၤတၢ်ဖိကတၢ်ပိာ်သကိးဒီး ဟံၣ်ဖိဃီဖိလၢကျဲအဂၢလၢတၢ်ဃုထၢအိၤသအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢသးစၢ်န့ၣ်ကအိၣ်သကိးဒီးအတံာ်သကိး တဖၣ်တစီတလီၢ် မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘူးတံာ် တဖၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဃုာ်ဒီးဒံာ်စံးအဲးပဲအဲးစံး(DCFS) လၢတၢ်ဟံးလီၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢတစီဖိလၢဟံၣ်အိၣ်ကဒုအပူၤတၢ်ဟံးထီၣ်တၢ်အမူးတခါလၢသးစၢ်လၢအိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိာ်အပူၤအတၢ်ဃုသကွံာ်ကညးထီၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ပတံထီၣ်တၢ်လၢဖဲသ့ၣ်လၢလီၢ်တၢ်မၤစၢၤတကတၢ်မၤတဖၣ်တၢ်ဃုသကွံာ်ကညးထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤဒံာ်စံးအဲးပဲအဲးစံး(DCFS)ကဆိကမိာ်ဒီးအာ်လီၤတုၤလီာ်လၢ ကမၤဆူထီၣ်တၢ်ကဟုကယာ် တၢ်မၤလီၢ်ထဲဒၣ်ဖဲလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိအဂၢဒီး ပှၤတဝါတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဆိကမိာ်တုၤန့ၣ်အိၤဒီးဒံာ်စံးအဲးပဲအဲးစံး(DCFS)အာ်လီၤလၢတၢ်ဃုထၢအဂၢလၢတၢ်မၤဝဲအိၤ သ့ၣ်န့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်

ပျာတတၢလၢအိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိလံာ်ကလုာ်ကလုာ်ကရူာ်

မိၢ်ပၢ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်သးစၢ်န့ၣ်ဃုထီၣ်ပျာတတၢလၢအိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိလံာ်ကလုာ်ကလုာ်ကရူာ်တခါဖဲအချူးအခါ ဒ်သိးကမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢကဘျါကွံာ် တၢ်ဘၣ်ကံာ်ဂ့ၢ်ဒီးကဲထီၣ် တၢ်မၤဘၣ်ထွဲဒီးပျာဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်မၤစၢၤတၢ်အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကရူာ်တဖု အံၤမၤတၢ်ဒ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲအကျဲတခါအသိးလၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဒီးသးစၢ်န့ၣ်လီၤသးစၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိန့ၣ်ဃုဝဲပျာလၢအသ့ၣ်ညါဝဲတဖၣ်ဒ်သိးကိတိာ်တဖၣ်. တၢ်လိာ်ကွဲပျာန့ၣ်တၢ်တဖၣ်.သရၣ်တဖၣ်.တံၤသကိးတဖၣ်မ့တမ့ၢ်ဘူးတၢ်တဖၣ်.ပာ်ဃုာ်ဂီၢ်ဃုာ်လၢကရူာ်အကျါန့ၣ်လီၤ.

သးစၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိာ်အပူၤတၢ်သကွံာ်ကညးပတံထီၣ်တၢ်

ဝါရုံးတၢ်စတုးတၢ်သိၣ်တၢ်သိဟ်ဖျါဝဲဒ်အမ့ၢ်(ARY)ပျာဖိသ့ၣ်တဂၤအသိး-

- က) လၢအတအိၣ်လၢဟ့ၣ်စၢၤကတၢ်တပယုာ်ဃီလၢ၇၂န့ၣ်ရံၣ်အတၢ်ပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢသးစၢ်အမိၢ်ပၢ်
- ခ) လၢအမ့ၢ်ပျာလၢမိၢ်ပၢ်ပၤဃာ်တန့ၢ်ဒ်အမ့ၢ်အတၢ်ပာ်သးလၢကဲထီၣ် တၢ်လီၤပျံၤတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့.တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢမ့တမ့ၢ်သးစၢ်န့ၣ်အတၢ် အိၣ်မူမုာ်ခုၣ်မ့တမ့ၢ်ပျာအဂၤတဂၤမးမ့တမ့ၢ်
- ဂ) လၢအိၣ်ဒီးတၢ်မၤပယုာ်အိၣ်အမ့ၢ်အတိတခါတၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢတအိၣ်ဒီးတၢ် ဆၢတၢ်ဒ်ဘၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကမုာ်လၢပျာကမုာ်တၢ်လၢဘၣ်ထွဲဒီးတၢ် မၤပယုာ်တၢ်နီၢ်နီၢ်.

သးစၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိာ်အပူၤတဂၤ တၢ်ပတံကညးထီၣ်တၢ်န့ၣ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢမိၢ်ပၢ်လၢအဖိဘၣ်တၢ်ပာ်အိၣ်. လၢတၢ်ဒုးဃာ်ပူၤလၢကဃုထီၣ်ဖိသ့ၣ်အကိၢ်ဘျီတၢ်မၤစၢၤ. လၢကဟ်ဖိသ့ၣ်လိာ်ဘိအံၤ. လၢဟံၣ်ဒီးပာ်လီၤ တၢ်အာ်လီၤအခိၣ်ထံးလၢကြာၤဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်လၢသးစၢ်န့ၣ်ကဘၣ်လူၤထွဲဝဲဒ်သိးဒီးတၢ်လဲၤဆူၣ်ကိၢ်. လူၤထွဲဟံၣ်ဃီတၢ်ဘျါ. ဒီးလဲၤထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးပာ်လီၤ. အကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤသးစၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တဒိကန့ၣ်ကိၢ်ဘျီအကလုာ်န့ၣ်သးစၢ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ကဟံးဂ့ၢ်ဝိလၢတၢ်မၤကမုာ်သဲးစၢ်ကိၢ်ဘျီလၢတၢ်တဒိကန့ၣ်တၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤလၢကိၢ်ဘျီဒီးတၢ်ကဟ်အိၣ်လၢတၢ်ဒုးဃာ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပူၤတဂၤန့ၣ်သိန့ၣ်လီၤ.

မိတ်ဖ်တဖ်ဃုထီၣ်ဝဲသးစါအိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တၢ်ပတံကညးထီၣ်တၢ် (ARY)ဟ်သးစါန့ၣ် လၢတၢ်ဒုးဃာ်လၢအဖိးဒီးသဲစးတက့ၢ်.မိတ်ဖ်လၢတဘၣ်ဟ့ၣ်အဲးပအၣ်ရၣ်အဲးစ်(FRS) တၢ်ဟ်လီၤကျိၣ်စ့ လၢတၢ်ဟ့ၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဲသကိးတၢ်အပူၤဘၣ်သန့က့ဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲတၢ်မၤစၢၤလၢအဂၤတဖ်န့ၣ်လီၤ. မိတ်ဖ်တဖ်ကဘၣ် မၤပှၤဝဲဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်ဃုထီၣ်သ့ၣ်ညါတခါဃုာ်ဒီးလီၤကဝီၤဒံၣ်စံၣ်အဲးပအဲးစ်(DCFS)ဝဲဒၢးအဆိကတၢ်လၢပတံထီၣ်အၣ်အၣ်ရၣ်တၢ်(ARY)တၢ်ဃုကညးထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖ်(CHINS)

ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဲသကိး တၢ်အိၣ်ဆိးသကိး ဒီးဘူးတၢ်တဖ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်တအိၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ကျဲးစးတမံဃီဒ်သိးကဘျါလီၤတၢ်ဘၣ်ကံၣ်ဂုၢ်တဖ်လၢသးစါဒီးအမိတ်ဖ်အဘၣ်စၢၤဒီးသးစါမ့တမ့ၢ်မိတ်ဖ်န့ၣ်အဲၣ်ဒီးဝဲလၢတၢ်ကဟ်သးစါန့ၣ်လၢဟံၣ်ချၢ.သးစါမ့တမ့ၢ်မိတ်ဖ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကပတံထီၣ်ဖိသၣ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ(CHINS)တၢ်ဃုပတံကညးထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဝါရံးတၢ်ကီၢ်စဲၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီပာ်ဖျါဝဲလၢဖိသၣ်လၢလီၤတၢ်မၤစၢၤတက့ၢ်မၤတဖ်ဒ်အမ့ၢ်ဖိသၣ်လၢး

- က) လၢအမ့ၢ်ပှၤလၢမိတ်ဖ်ပၤဆှၢပၤဃာ်တန့ၢ်ဒ်သိးဒီးသးစါအလုၢ်လၢ လၢကဲထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ.တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢမ့တမ့ၢ်သးစါအတၢ်အိၣ်မူမ့ၢ်ခုၣ်မ့တမ့ၢ်ပှၤအဂၤ
- ခ) လၢဘၣ်တၢ်ဆှၢပာ်ဖျါအဂ့ၢ်ဆူတၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတအိၣ် ဘၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးစ့ၤကတၢ်တပယုာ်ဃီလၢ ၂၄န့ၣ်ရံၣ်တီၢ်ပူၤ လၢတၢ်မၤအသးလီၤဆီလိာ်သးခံကတီၢ်မ့တမ့ၢ်အါန့ၣ်အန့ၣ်လၢဟံၣ်. ဖဲ (CRC) လၢအိၣ်လၢဟံၣ်ချၢဖဲ တၢ်ဟ်လီၤတၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ်ကီၢ်ဘျီတၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ဟ်လီၤတၢ်လီၤ ဒီး
  - (i) အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ်မၤပယုဲအမ့ၢ်အတီဒိၣ်ဒိၣ်တ ခါတၢ်ဂ့ၢ်ကီမ့တမ့ၢ်
  - (ii) အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်လၢသကဲးပတ်တဖ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤပျံၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢတၢ်မၤဆါတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ.တၢ် ဘၣ်တၢ်ဘၢမ့တမ့ၢ်ဖိသၣ်တၢ်အိၣ်မူမ့ၢ်ခုၣ်မ့တမ့ၢ်ပှၤ အဂၤတဂၤမး မ့တမ့ၢ်

- ဂ) (i) ပှလလါလိာ်ဘုာ်တါမၤစၢၤတဖၣ်ဒ်အလိာ်အိၣ်ဝဲအသိး၊
လါအ ဟ်ဃုာ်တါအိၣ်တါအိၣ်တါအိၣ်ကဒုလိာ်၊တါကဟု
ကယာ်တါ အိၣ်ဆူာ်အိၣ်ချါတါကူတါကမ့တမ့ါတါကူာ်
ဘုာ်ကူာ်သ့မ့တ မ့ါတါဖံးတါမၤတဖၣ်လါတါဟ်လိာ်အိၣ်ဒ်သိး
ကဒုးကါမ့တမ့ါ ဒုးအိၣ်ဃုာ်ဖိးက့ဟံာ်ဖိဃိဖိ
- (ii) ပှလလါတဒိးနါဘုာ်မ့တမ့ါဂုါလိာ်သမာဝဲလါကသူဝဲလါ
တါ ကဲဘျါး၊တါမၤစၢၤတဖၣ်အံၤဒိး
- (iii) ပှလလါအမိာ်ဟ်တဖၣ်အိၣ်ဒိးတါအုာ်သးလါဆဲးမၤအသး
ဘုာ်ဆုာ်တအိၣ်ဒိးတါကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်လါကဟါဃာ်ဟံာ်ဖိဃိ
ဖိအတါသ့ၣ်လါဆိလိာ်ဂုါဂါမ့တမ့ါမၤတသ့မ့တမ့ါတအိၣ်ဒိး
တါသးဆူာ်လါကဆဲးထုးဂံါဘါလါကဟါဃာ်ဟံာ်ဖိဃိဖိအ
က့ါအဂါန့ၣ်လိာ်

မိာ်ဟ်တဖၣ် ကဃုထီၣ်ဝဲ ဒ်ဖိသ့ၣ်အိၣ်လါ တါလိာ်ဘုာ်(CHINS)တါ
ပတံကညးထီၣ်တါတခါဖဲတါအါာ်လိာ် အိၣ်ထံးတဖၣ်ဘုာ်ထွဲဒိးတါ
ဟ်လိာ်သးစါတါဂုါအတက့ါလါတါဟ်ဖျါအခိပညါန့ၣ်အိၣ်ဝဲန့ၣ်လိာ်
သးစါမ့တမ့ါဒံာ်စံာ်အဲးပအဲးစံ(DCFS)ပှဂုါဝိပှမၤတါဖိကပတံထီၣ်
စံာ်အုးခွဲအုာ်အဲးစံ(DCFS)တါပတံကညးထီၣ်တါတခါဖဲလါ
တါဂုါလါထးတဖၣ်တမံမံအိၣ်ဝဲ၊လါဆိဒ်တါလါမိာ်ဟ်န့ၣ်မ့တဟ့ၣ်
အခွဲးလါ သးစါန့ၣ်ကအိၣ်လါဟံာ်ဒိးကတရဲၣ်ကျဲးတါလိာ်အဂါလါ
သးစါန့ၣ် ကအိၣ်ဝဲဘုာ်န့ၣ်လိာ်

ပှလလါတပတံထီၣ်တါဃုသက့ါကညးထီၣ်တါန့ၣ်ကဘုာ်ဒုးန့ၣ်ဝဲလါ
ပှအဝဲန့ၣ်ကျဲးစါးလါကမၤရဲက့ၣ်တါဘုာ်ကံာ်ဂုါလါအိၣ်ဒိးတါဂုါတါ
ကျဲးအိၣ်ဒိးအဂါအခါးလါတါဆိတလဲအိၣ်သ့တဖၣ်လါအဂါအဘါတ
အိၣ်လါဘျါဒိးတါအဝဲန့ၣ်မ့ါတါအဂုၤကတါလါပှသးစါအဂါ
လါကအိၣ်ဆိးလါဟံာ်အချါဖဲဟံာ်ဖိဃိဖိဆဲးမၤတါလါတါဘျါက့ၣ်
တါဘုာ်ကံာ် ဂုါအစၢၤလိာ်လိာ်န့ၣ်လိာ်မိာ်ဟ်မ့တမ့ါဖိသ့ၣ်လါပတံထီၣ်
တါဃုသးကညါ ကဘုာ်မၤပှထီၣ်ဝဲဟံာ်ဖိဃိဖိတါသမံသမိး ဃုထံာ်
န့ၣ်တါဃုာ်ဒိးလိာ် ကဝိဒံာ်စံာ်အဲးပအဲးစံ(DCFS)ဝဲဒါးပှဂုါဝ
ပှမၤတါဖိအဆိကတါလါ ကပတံထီၣ်စံာ် အုးခွဲအုာ်အဲးစံ
(CHINS) တါသက့ါကညးထီၣ် တါန့ၣ်လိာ်

ကိုး ဘျီဉ်မ့ၢ်တူၢ်လိာ်ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးလၢတၢ်အိၣ်လၢဟံၣ်ချၢတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ
န့ၢ်ပှၤသးစၢ်န့ၢ်ညိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဆိးဝဲဒီးအဘူးအတၢ်တကမ့တမ့ၢ်တၢ်အံးထွဲ
ကွၢ်ထွဲဟံၣ်လၢအိၣ်ဒီးလံာ်ပျဲန့ၢ်လီၤဝဲကျိၤပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဟံၣ်လီၤတၢ်
လီၢ်တၢ်ကျဲဒီးတၢ်မၤဘၣ်လိာ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်ထဲဒၣ်ဖိသ့
န့ၢ်တၢ်မ့ၢ်ဟံၣ်လီၤအိၣ်လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲဟံၣ်လၢအိၣ်ဒီးလံာ်ပျဲမ့တမ့ၢ်ဘူးတၢ်
တကလၢတလီၢ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်အိၣ်လံာ်ပျဲဘၣ်န့ၢ်လီၤကိုး ဘျီဉ်မ့ၢ်ဃုထၢ
ဝဲလၢကဟံၣ်လီၤသးစၢ်လၢတမ့ၢ်ဘူးတၢ်ဟံၣ်လၢတအိၣ်ဒီးလံာ်ပျဲဒိၣ်စံာ်
အဲးပအဲးစံ(DCFS) ကးတံာ်ကွၢ်တၢ်အမူးဒီးဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲ
အဝဲန့ၢ်ဆူကိုး ဘျီဉ်အိၣ်န့ၢ်လီၤ

မိၢ်ဟံၣ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ် ဒိၣ်စံာ်အဲးပအဲးစံ(DCFS)ကဃုသကွၢ်ကညးဝဲလၢ
တၢ်ကဆိကတၢ်ကွၢ်စံာ်အုးဒုၣ်အိၣ်အဲးစံ(CHINS)ကိုး ဘျီဉ်တၢ်လဲၤ
တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်ဖဲလၢဒိၣ်စံာ်အဲးပအဲးစံဃု ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤ
တသ့ဘၣ်မ့ၢ်လၢး-

- က) သးစၢ်န့ၢ်တဟဲအိၣ်လၢကိုး ဘျီဉ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်လီၢ်လၢတပ
ယုာ်ဃီလၢသၢဆံသီအတၢ်ပူၤမ့တမ့ၢ်အါန့ၢ်အနုၤတက့ၢ်း
- ခ) မိၢ်ဟံၣ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်သးစၢ်န့ၢ်မ့တမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ခဲလၢာ်ဂ့ၢ်
လိာ်လၢ ကမၤသကိးတၢ်ဖဲလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအချး၊
တၢ်ပညိၣ်လၢတၢ်န့ၢ် လီၤကျဲဃုကျဲဖိးတၢ်လၢကြၢးဝဲဘၣ်
ဝဲဖဲတၢ်မၤဃုဖိးက့ၤဟံၣ်ဖိဃီဖိ၊ မ့တမ့ၢ်
- ဂ) ဝဲကျိၤအံၤလီၤဘျးလီၤတီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ခဲလၢ
ာ်ဒီးတၢ်အိၣ်ယၢပိးလီၤလၢကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲလၢကဟ့ၣ်ထီၣ်
အစၢလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ဃု လိာ်ဖိးလိာ်သးအပူၤန့ၢ်လီၤ

ကိုး ဘျီဉ်ကမၤဝဲတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်ဒိကန့ၢ်တၢ်ဆၢတံာ်အမူးလၢ၉၀
သီအတၢ်ပူၤ ဒ်သိးကမၤကွၢ်က့ၤဟံၣ်ဖိဃီဖိ အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢ
တၢ်ကအိၣ်သကိးက့ၤတပူၤဃီန့ၢ်လီၤ ပှၤသးစၢ်န့ၢ်ဟဲက့ၤကဒါဆူဟံၣ်
မ့ၢ်တသ့ဖဲတၢ် ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်မၤတၢ် ဒိကန့ၢ်တၢ်အမူးအကတီၢ်န့ၢ်၊
ပှၤသးစၢ်န့ၢ်ကအိၣ်က့ၤဒၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်အိၣ်တၢ်လီၢ်တုၤလၢဃုလၢမ့တ
မ့ၢ်အါန့ၢ်ဃုလၢန့ၢ်လီၤ လၢခွဲလၢအလီၢ်ခဲန့ၢ်ဖိသ့န့ၢ် ကဘၣ်က့ၤက
ဒါဆူဟံၣ်လီၤ

ကိုး ဘျီဉ်ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢမိၢ်ဟံၣ်တဖၣ်ကဟံၣ်ဃုာ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်
ကူာ်တဲသကိးတၢ်ဒီးသးစၢ်န့ၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤအကတဖၣ်လၢကမၤ
စၢၤပှၤသးစၢ်န့ၢ်လၢကဟဲက့ၤကဒါဆူဟံၣ်ဖိဃီဖိအိၣ်ဖဲအဆိအချ
ကတၢ်

ပျားသားစာ နှင့် မှားတတ်ပိတ်ထွဲဝဲစံအား ခွဲအုပ်အဲန်အဲစ် (CHINS) တာ်ကလုာ်၊ စံာ်ညီာ်ကွီာ်ကယုထံာ်နာ်ဝဲပျားသားစာ လာ မကမာ်ကွီာ်ဘျီာ်သဲစးတာ်ကလုာ်လာတာ်ဒီးအိာ်လဲးသးစာ်ဒီး/ မ့တမ့ာ်ဒူးဃာ်သးစာ်နှာ်လာတာ်ဒူးဃာ်အပူလာ နှံသိအတီာ်ပူနှာ်လီမာ်ပါစာ်ကီးလာ အိာ်ဒီးမူဒါလာတာ်တပာ်ကဲလူပာ်ထွဲတာ်နှာ်လီလာ ကွီာ်ဘျီာ်တာ်မအပတီာ်တဖာ်အဃိနှာ်လီမ

လာတာ်နှာ်အါထီာ်တာ်ဂုာ်တာ်ကျိလာာ်ဃးဒီးအဲးပအာ်ရာ်အဲစ် (FRS)၊ အာ်အာ်ရာ်တာ် (ARY) မ့တမ့ာ် စံာ်အူးခွဲအာ်အဲန်အဲစ် (CHINS)၊ နှာ်ကီးဟံာ်ဖိဃိဖိတာ်မယုလိာ်ဖိးလိာ်တာ်မတဖာ်နီာ်ဂံာ်လာတာ်ကွဲးရဲာ်ဃာ်အီလာ နလိတဲစိအလံာ်ပူလာ အိာ်လာဝါရံးတာ်စတူး (Washington State.)၊ ပျားဂုာ်ဝီဒီးတာ်အိာ်ဆူာ်အိာ်ချာ်ဝဲကျိလာတာ်မတဖာ်၊ Department of Social and Health Services ဖိသာ်ဒီးဟံာ်ဖိဃိဖိတာ်မစာ်ဝဲဒု (Division of Children and Family Services)

ပျားတတါတာ်အိာ်ယာ်တဖာ်

တာ်ကူစါယါဘျါတာ်မတဖာ်

ဘာ်ဃးဒီးခိာ်နှာ်နီာ်သးတာ်အိာ်ဆူာ်အိာ်ချာ်တာ်မစာ်တဖာ်၊ ပျားသားစာ်ဒီး/ မ့တမ့ာ်မာ်ပါတဖာ်ကြားဆဲးကျိးလီာ်ကဝီပျားတတါဘာ်ဃးခိာ်နှာ်နီာ်သးတာ်အိာ်ဆူာ်အိာ်ချာ်လီာ်ခါာ်သးလီလာ နှာ်လီမ

လာတာ်ဂုာ်တာ်ကျိ ဘာ်ဃးဒီး ခဲမံကာာ်ဒိာ်ဖဲဒဲစံာ် (chemical dependency) တာ်ရဲာ်တာ်ကျဲတဖာ်၊ ပျားသားစာ်ဒီး/ မ့တမ့ာ်မာ်ပါတဖာ်ကြားကီးဝဲတာ်မစာ်သံး/ ကသံာ်မူဘျီး (Alcohol/Drug Help line) ဖဲ 1-800-562-1240 လာ 24 နှာ်ရဲာ်အတီာ်ပူတလီာ်ဟ့ာ်အပူဘာ်. (ထဲဒာ်ဖဲဝါရံးတာ်အပူ) နှာ်လီမ

တာ်ဂုာ်တာ်ကျိတဖာ်ဘာ်ဃးတာ်ထီာ်ကွီအနီာ်ဂံာ်နီာ်ဒူး

ဒိာ်အဲစ်အူးခွဲအဲစ် (DSHS) တပာ်ဃာ်လာတာ်ဟူးတာ်ဂဲဘာ်ထွဲဒီးဖိသာ် တာ်ဃာ်ကွီနှာ်ဘာ်. လာတာ်မနှာ်အါထီာ်တာ်ဂုာ်တာ်ကျိအဂီာ်ဆဲးကျိးဒီးနလီာ်ကဝီမ့တမ့ာ်ကီးရဲာ်ဖိသာ်ကွီာ်ဘျီာ်တက့ာ်.

ဝါရံးတာ်တာ်သိာ်တာ်သီလီာ်ဘာ်ဝဲဖိသာ် ခဲလာ်လာ အစုကတါာ်သးအိာ် ရနံာ်ဒီးခရနံာ်အဘာ်စာ်တဖာ်လာ ကထီာ်ဝဲကမုာ်ကွီ၊ ဖရါပူးကွီလီမ ဆိ မ့တမ့ာ်ကွီလာတာ်သိာ်လီလာ ဟံာ်နှာ်လီမ ကွီနှာ်ဖဲလာ မာ်ပါတဖာ်မာ်အာ်လီတူာ်လိာ်တာ်ဂုာ်တာ်ကျိလာ ကွီဖိတကတဟဲထီာ်ကွီအဂုာ်နှာ်ကတူာ်လိာ်ဝဲတစါတလီာ် နှာ်လီမ

ပျားသားစာတဖန်အသားမရှိပွဲထိုင် ၁၆ နှိပ်ဒီးဆူအဖိခိပ်နှိပ်
တလိာ်လါကထိပ်ကွဲဘန်

- (က) သားစာအမိာ်ဟ်တဖန်အာန်လီလါအဝဲသွန်တလိာ်လါ
ကဟဲထိပ်မ့တမ့ဒီးသားစာတဖန်တါပျဲကွဲအါလါဖိဒီးသဲစးဒီး
- (ခ) သားစာတဖန်ဒီးလဲဘန်အသားဘန်ဆါဘန်ကတီာ်ဒီး
လါလါပွဲပွဲမ့တမ့
- (ဂ) ဖိးမံလိာ်သားဒီးတါဖျိထိပ်ကွဲအတါလိာ်ဘန်တဖန်၊ မ့တမ့
- (ဃ) ဒီးနာ်ဘန်ဝဲကွဲအံဒိပ် (နိ) တခါ
တါတလဲထိပ်ကွဲလါတအိန်ဒီးတါဂုာ်လါတါတူာ်လိာ်သ့အတ
ါပိာ်ထွဲတဖန်

ကွဲပျားဘန်မူဘန်ဒါတဖန်ကဘန်း-

- ဒူးသွန်ညါမိာ်ဟ်တဖန်လါတါတဟဲဆူကွဲတဘျီလါတါဂုာ်တ
အိန်ဘန်လါတလါအတီာ်အလီာ်ခံ
- ရဲန်ကျဲတါအိန်ဖျိာ်ဖးဒိန်တခါဃုာ်ဒီးမိာ်ဟ်ဒီးဖိသုန်ဖဲလါတါ
တဟဲဆူကွဲအိန်ခံဘျီလါတါတူာ်လိာ်တါဂုာ်တသ့ဘန်လါတ
လါလါအပူ
- ဟံးနာ်တါအပတီာ်တဖန်လါကမၤစၢဖိသုန်လါကမၤစၢလီ
ဖိသုန်တါတါတဟဲဆူကွဲ(ဒ်သိးဒီးတါမၤဘန်လိာ်က့ကွဲတါ
ရဲန်တါကျဲပဟ့နာ်တါကစုာ်စုာ် တါမၤစၢဆူကွဲဖိ)
- ပတံထိပ်ကွဲဖိလါအဂုာ်ကွဲတါတါဃုပတံကညးထိပ်တါဒီး
ကွဲာ်ဘျိာ်ဖဲလါတါတဟဲဆူကွဲလါတအိန်ဒီးတါဂုာ်တါကျိနွံ
သိဝံအလီာ်ခံလါတလါအတီာ်ပူမ့တမ့တါတဟဲဆူကွဲတ
ဆံဘဘျီလါတါဂုာ်တအိန်ဘန်လါတနံအတီာ်ပူ

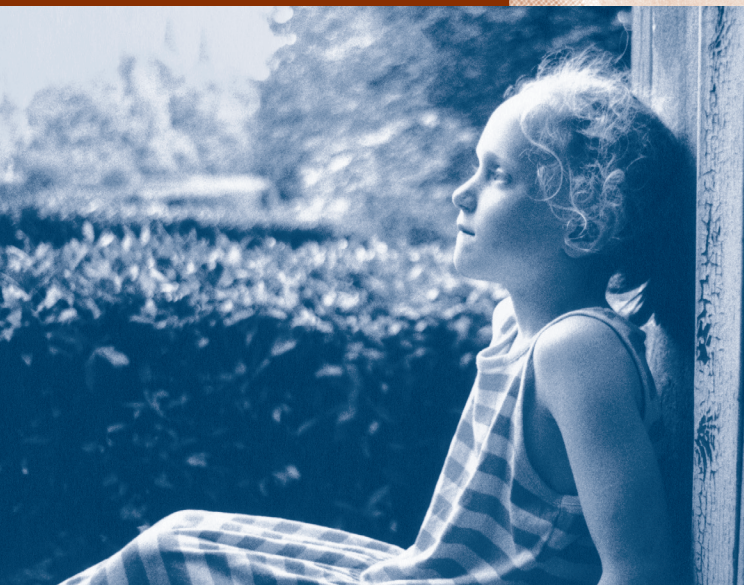
ကိုးဘျီတဖျာ/စံညီကိုးအလီ

- ကဘျာ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဒီးမၤတၢ်ဒိကန့ၣ်ဆၢတံၣ်တၢ်အမူးတခါ
- ကဟ့ၣ်တၢ်ကလုာ်ဆူမိာ်ဟံၣ်အအိၣ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်လိးအပူၤလၢတနံၤဘျာ်တနံၤတဟဲထီၣ်ထီၣ်အမူးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်တသ့ဘျာ်မ့တမ့ၢ်ကဟ့ၣ်လီၤပူၤတတၢ်မၤစၢၤဖဲဖိသ့ၣ်န့ၣ်အကိၣ်
- ကထံၣ်န့ၣ်ဖိသ့ၣ်န့ၣ်လၢမၤကမၢ်ကိုးဘျီသဲစးလၢတၢ်ဟံၣ်လီၤအီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်လၢကလဲၤဆူကိၣ်ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ကမၢ်လၢဖိသ့ၣ်န့ၣ်ကဘျာ်တၢ်ဒုးဃာ်အီၤဒီးကးတံာ်အီၤလၢနွံသီအတီၢ်ပူၤမ့တမ့ၢ်ဘျာ်ဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်လိးအပူၤဟ့ၣ်တၢ်ကလုာ်လၢပူၤတတၢ်မၤစၢၤမ့တမ့ၢ်ဆၢထီၣ်တၢ်အမူးန့ၣ်ဆူပူၤတတၢ်လၢကိၣ်ဖိဃုာ်ဖျိးပူၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်တဖုအအိၣ်န့ၣ်လီၤ

ပၤကိး

ကလဲၤကိးသးစၢ်န့ၣ်လၢမ့ၢ်ပူၤဃုာ်ကိၣ်တကန့ၣ်လၢတၢ်ဒုးဃာ်အပူၤဒီးဟ့ၣ်လီၤဖိသ့ၣ်န့ၣ်ဆူကိၣ်ဖိသ့ၣ်အမိာ်ဟံၣ်မ့တမ့ၢ်ဒီးစံးထံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၣ်ဖိလၢအဃုာ်ကိၣ်တဖျာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

ဖိသန်တဖန်အတိတ်ပါဆွာအံးထွဲကွါထွဲ